

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/31/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015200243
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015200243.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, a členiek senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a JUDr. Eriky Čanádyovej, v právnej veci navrhovateľa: Ing. H. W., bytom I. XX, O., zastúpeného advokátskou kanceláriou Fons iuris s.r.o., so sídlom Kominárska 2, 4, Bratislava, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, zo 16. februára 2016, č.k. 8Sd/18/2015-51, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. februára 2015, č.k. 8Sd/18/2015-51, p o t v r d z u j e .

Odporkyňa j e p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi, na účet jeho právneho zástupcu Fons iuris s.r.o., so sídlom Kominárska 2, 4, Bratislava, náhradu trov odvolacieho konania 149,16 eur na účet advokátskej kancelárie Fons iuris s.r.o., so sídlom Kominárska 2, 4, Bratislava, do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd napadnutým rozsudkom zrušil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X, podľa § 250j ods. 2 písm. a/, c/, e/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). O náhrade trov konania rozhodol tak, že odporkyňi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy konania a právneho zastúpenia v sume 336,60 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Krajský súd preskúmal opravným prostriedkom napadnuté rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku od 1. februára 2007 podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) v sume 6.993,-Sk mesačne. Obdobie dôchodkového poistenia, rozhodujúce obdobie na výpočet dôchodku,

sumy vymeriavacích základov na určenie poistného na dôchodkové poistenie, všeobecné vymeriavacie základy a osobné mzdové body sú uvedené v osobnom liste, ktorý tvorí prílohu rozhodnutia a je jeho neoddeliteľnou časťou.

Po preskúmaní rozhodnutia dospel k záveru o dôvodnosti podaného opravného prostriedku. Podľa názoru krajského súdu sa odporkyňa opakovane nevysporiadala s aplikáciou čl. 11 ods. 1 a 5 Zmluvy medzi SR a ČR o sociálnom zabezpečení (ďalej len „Zmluva“), ktoré je v predmetnej právnej veci potrebné aplikovať aj v súvislosti s čl. 20 Zmluvy. Odporkyňa tak rozhodla napriek tomu, že v rozhodovaní vo veci bola viazaná právnym názorom krajského súdu vysloveným v zrušujúcom rozsudku sp.zn. 10Sd/231/2013. Navrhovateľ bol postupom a výpočtom sumy starobného dôchodku ukrátený od počiatku konania o nároku na starobný dôchodok. Odporkyňa vytykala neaplikovanie a neodôvodnenie použitia čl. 48 Nariadenia, hoci sa podľa názoru krajského súdu na vec vzťahuje.

Podľa výsledku konania v spore úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov konania v sume 336,60 eur .

2.

Proti rozsudku krajského súdu podala odporkyňa odvolanie žiadajúc rozsudok krajského súdu zmeniť pre nesprávne právne posúdenie veci a rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku potvrdiť. Súčasne žiadala nepriznať navrhovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia. Dôvodila tým, že navrhovateľovi na nárok na starobný dôchodok zhodnotila dobu poistenia od 1. apríla 1993 do 31. januára 2007, zatiaľ čo Česká správa sociálneho zabezpečenia dobu zabezpečenia od 1. septembra 1959 do 31. marca 1993. Navrhovateľovi boli teda na dôchodkové účely zhodnotené všetky doby zabezpečenia a doby poistenia, ktoré získal. Oproti iným poistencom nebol znevýhodnený. Dobu poistenia potrebnú na nárok na starobný dôchodok splnil bez prihliadnutia na doby poistenia získané podľa právnych predpisov iných členských štátov. Starobný dôchodok bol navrhovateľovi vyplácaný od 1. februára 2007 v sume určenej v súlade s koordinačnými nariadeniami Európskej únie. Zároveň poznamenala, že navrhovateľ žiadosťou zo 4. januára 2016 si uplatnil nárok na dorovňovací príplatok podľa § 69b zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 140/2015 Z.z.

3.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie bolo dôvodne podané.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa tretej hlavy piatej časti OSP preskúmal na základe opravného prostriedku navrhovateľa rozhodnutie odporkyne o výške starobného dôchodku vypočítaného podľa nariadenia v spojení s čl. 20 zmluvy o sociálnom zabezpečení. Odporkyňa o svojom rozhodnutí z 15. januára 2015, ktorým priznala starobný dôchodok od 1. februára 2007, vysvetlila spôsob výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku v sume 6 693,- Sk mesačne

podľa čl. 47 ods. 1 písm. g/ nariadenia.

Zo spisov vyplýva, že žiadosťou spísanou dňa 27. februára 2007 na pobočke Sociálnej poisťovne Bratislava navrhovateľ uplatniť nárok na dôchodok od 1. februára 2007. V prílohe č. 1 k žiadosti o dôchodok, označenej ako „zamestnania, poistenia a iné činnosti) potvrdil svoje zamestnania s konkrétnym uvedením období ich trvania. V konaní odporkyne o priznaní starobného dôchodku bola rozhodujúcou skutočnosť, že navrhovateľ bol od 6. apríla 1992 do 31. marca 1993 celkom 360 dní (menej ako jeden rok) zamestnancom zamestnávateľa Kutscha s.r.o. Praha, Česká republika, hoci pracoval na území Slovenskej republiky.

Zamestnávateľ Kutscha s.r.o. Praha bol ku dňu rozdelenia ČSFR zapísaný v obchodnom registri Českej republiky.

Podľa § 65 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov nárok na starobný dôchodok vzniká získaním 10 rokov obdobia dôchodkového poistenia a dosiahnutím dôchodkového veku, ak poistenec dosiahol dôchodkový vek v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007.

Suma starobného dôchodku navrhovateľa bola určená podľa čl. 46 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1408/71 nasledovne:

Podľa čl. 46 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1402/71 v prípade, kde podmienky požadované právnymi predpismi členského štátu, na nadobudnutie nároku na dávky sú splnené iba po použití článku 45 alebo článku 40 ods. 3, uplatnia sa nasledovné pravidlá:

a/ príslušná inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú by si mohla dotknutá osoba uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby poistenia alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členských štátov, ktorým zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba podliehali, sa dosiahli v tomto štáte podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje v deň priznania dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška dávky nezávisí na trvaní dosiahnutých dôb, táto výška sa považuje za teoretickú výšku uvedenú v tomto pododseku.

b/ príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky uvedenej v predchádzajúcom pododseku a podľa pomeru trvania dôb poistenia alebo bydliska dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia, k celkovému trvaniu dôb poistenia a dôb bydliska dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov všetkých dotknutých členských štátov.

Podľa článku 46 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 dotknutá osoba má nárok na najvyššiu čiastku, vypočítanú v súlade s odsekmi 1 a 2 článok 47 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 stanovuje pravidlá na výpočet teoretickej výšky uvedenej v článku 46 ods. 2 písm. a/ nariadenia.

Tak, ako to vyplýva z vykonaného dokazovania oboznámením sa s obsahom súdneho spisu krajského súdu a rozsiahleho dávkového spisu odporkyne, teoretická suma starobného dôchodku bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky spolu s obdobím poistenia získaným podľa právnych predpisov Českej republiky hodnotiteľným na výpočet dôchodku ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Na určenie teoretickej sumy dôchodku bolo použité pravidlo uvedené v čl. 47 ods. 1 písm. g/ nariadenia Rady (EHS) č. 14408/71, ktoré znie: „, ak sa podľa právnych predpisov členského štátu počítajú dávky na základe priemerných príspevkov, príslušná inštitúcia určí tento priemer s odvolávaním sa iba na tie doby, ktoré boli dosiahnuté podľa právnych predpisov tohto štátu“.

Podľa právnych predpisov Slovenskej republiky sa výška starobného dôchodku na účely § 66 zákona o sociálnom poistení počíta na základe priemerného osobného mzdového bodu, t.j. dávka sa počíta aj na základe priemerných príspevkov v rozhodujúcom období, preto článok 47 ods. 1 písm. g/ nariadenia

Rady (EHS) č. 1408/71 je aplikovateľný aj pri výpočte teoretickej sumy starobného dôchodku na účely § 66 zákona o sociálnom poistení. Na výpočet priemerného osobného mzdového bodu boli v prípade navrhovateľa zhodnotené len tie doby, ktoré získal podľa právnych predpisov Slovenskej republiky v kalendárnych rokoch 1993 až 2005. Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, k 26. decembru 2006 navrhovateľ získal 16 881 dní obdobia dôchodkového poistenia, získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky spolu s obdobím poistenia získaným podľa právnych predpisov Českej republiky hodnotiteľným na výpočet dôchodku, čo na účely výpočtu starobného dôchodku je 46,2494 rokov obdobia dôchodkového poistenia.

Teoretická suma starobného dôchodku patriaca za obdobie dôchodkového poistenia do vzniku nároku na starobný dôchodok je 23 202,- Sk mesačne.

Teoretická suma starobného dôchodku spolu so sumou zvýšenia za obdobie dôchodkového poistenia podľa právnych predpisov Slovenskej republiky po vzniku nároku na starobný dôchodok je 23 263,75465 Sk (po zaokrúhlení) 23 264,- Sk mesačne.

Takto určená teoretická suma starobného dôchodku bola podľa § 66 ods. 2 zákona o sociálnom poistení zvýšená o 0,5% za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti. Za 37 dní dôchodkového poistenia, ktoré navrhovateľ získal po vzniku nároku na starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky sa teoretická suma starobného dôchodku zvýšila o 0,50%, to znamená o 116,32000 Sk mesačne na sumu 23 380,32 Sk mesačne.

Skutočná suma starobného dôchodku zodpovedajúca obdobiu dôchodkového poistenia získanému podľa právnych predpisov Slovenskej republiky 6 985,- Sk mesačne je určená ako súčin teoretickej sumy starobného dôchodku 23 380,32000Sk mesačne a koeficientu 0,29873550 určeného ako podiel obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky 13,8466 rokov a úhrnu obdobia poistenia zhodnoteného na teoretickú sumu starobného dôchodku 46,3507 rokov. Suma starobného dôchodku podľa čl. 46 ods. 2 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 k 1. februáru 2007 je 6 985,- Sk mesačne.

Národná suma starobného dôchodku patriaca len za obdobie dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Slovenskej republiky je 6 993,- Sk mesačne skutočná suma starobného dôchodku určená ako časť teoretickej sumy dôchodku, ktorá zodpovedá pomeru medzi dĺžkou obdobia dôchodkového poistenia získaného podľa právnych predpisov Českej republiky je 6 985,- Sk mesačne. Pretože národná suma starobného dôchodku je vyššia, starobný dôchodok navrhovateľovi v súlade s čl. 46 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 patrí v tejto sume.

V súlade s § 82 zákona o sociálnom poistení a v súlade s príslušnými opatreniami Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky sa suma starobného dôchodku zvýšila nasledovne:

-od 1. júla 2007 o 6,25% čo je 438,- Sk mesačne na 7 431,- Sk mesačne

-od 1. júla 2008 o 5% čo je o 372,- Sk mesačne na 7 803,- Sk mesačne

Suma starobného dôchodku 7 803,- Sk mesačne podľa § 293ar ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 659/2007 Z.z. po prepočítaní konverzným kurzom a zaokrúhlení nahor je 259,10 eur mesačne.

-od 1. januára 2009 o 6,95% čo je o 18,10 eur mesačne na 277,20 eur mesačne

-od 1. januára 2010 o 3,05% čo je o 8,50 eur mesačne na 285,70 eur mesačne

-od 1. januára 2011 o 1,8% čo je 5,20 eur mesačne na 290,90 eur mesačne

-od 1. januára 2012 o 3,3% čo je o 9,60 eur mesačne na 300,50 eur mesačne

-od 1. januára 2013 o 11,20 eur mesačne (o pevnú sumu zvýšenia st. dôchodku) 311,70 eur

-od 1. januára 2014 o 8,80 eur mesačne (o pevnú sumu zvýšenia st. dôchodku) 320,50 eur

-od 1. januára 2015 o 5,20 eur mesačne (o pevnú sumu zvýšenia st. dôchodku) 325,70 eur.

Podľa čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky občania majú nárok na primerané hmotné zabezpečenie

v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živila. Okolnosť, že spôsob výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku v Slovenskej republike je v zmysle čl. 47 ods. 1 písm. g/ nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 a čl. 20 zmluvy o sociálnom zabezpečení odvodený od priemerných príspevkov a dôb hodnotiteľných iba v Slovenskej republike, nie je z pohľadu čl. 39 ods. 1 Ústavy SR podstatná. Z článku 39 ods. 1 Ústavy SR totiž vyplýva právo občana na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. V kontexte s týmto článkom a zákazom diskriminácie, uvedeným v článku 12 Ústavy SR je potrebné si uvedomiť, že Slovenská republika je jedným z dvoch nástupníckych štátov Českej a Slovenskej federatívnej republiky ako jedného štátu a teda v prípade zamestnania na území ČSFR u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo na území ČSFR, nejde o klasické zamestnanie v cudzine (inom členskom štáte Európskej únie). Do 31.12.1992 sa doby zamestnania na území Českej republiky i na území Slovenskej republiky ako členských štátov československej federácie hodnotilo jednotne ako zamestnanie v tom istom štáte (naposledy podľa zákona č. 100/1988 Zb.). Z hľadiska čl. 39 ods. 1 Ústavy SR zamestnanie v Českej republike je možné považovať ako zamestnanie v cudzine až po 31.12.1992, resp. po 30.04.2004 za zamestnanie v inom členskom štáte. (rozsudok NS SR sp.zn. 9So/124/2013 zo dňa 25.02.2015).

Z toho pohľadu odporkyňa nazerala aj na starobný dôchodok, priznaný podľa nariadenia a čl. 20 Zmluvy o sociálnom zabezpečení tak, že v intenciách uplatnených ustanovení nariadenia a zmluvy, ide iba o nárok na základnú výšku starobného dôchodku v každom z uvedených dvoch nástupníckych štátov ČSFR.

Odvolačný súd rozhodujúc o odvolaní navrhovateľa musel prisvedčiť tvrdeniam navrhovateľa týkajúcim sa nesprávneho výpočtu sumy starobného dôchodku.

Spornou medzi účastníkmi konania je otázka nároku navrhovateľa na vyrovnanie rozdielu medzi takto vypočítaným starobným dôchodkom v súčte so starobným dôchodkom z Českej republiky a výškou starobného dôchodku, ktorý by bol vypočítaný len podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, ak by všetky doby poistenia boli hodnotené ako doby získané u zamestnávateľa so sídlom na území Slovenskej republiky. Túto požiadavku navrhovateľa odporkyňa nezohľadnila a v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia iba skonštatovala, že suma starobného dôchodku navrhovateľa bola určená podľa ustanovení právnych predpisov a medzinárodných zmlúv platných na území Slovenskej republiky, podľa ktorých je povinná postupovať, pričom v pôsobnosti Sociálnej poisťovne nie je stanoviť zákonné medze primeraného hmotného zabezpečenia podľa čl. 39 ods. 1 <. Ústavy Slovenskej republiky.

Nebolo sporné, že od 1. januára 1993, navrhovateľ získal doby poistenia v mieste výkonu práce, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky. Nebolo sporné ani to, že zamestnávateľ navrhovateľa k 31.12.1992 mal sídlo na území Českej republiky.

V rozsudku sp.zn. 9So/200/2011 najvyšší súd uviedol: „Česká republika a Slovenská republika vznikli k 01.01.1993 rozdelením spoločného štátu - Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „ČSFR“, ktorý charakterizoval jednotný systém dôchodkového zabezpečenia. Z hľadiska vtedajšieho práva bolo právne irelevantné, v ktorej časti československého štátu bol občan zamestnaný, resp. kde mal sídlo jeho zamestnávateľ. Okolnosť, že dňom 1. januára 1993 došlo k rozdeleniu ČSFR, nemôže byť navrhovateľovi ako občanovi bývalej ČSFR a teraz občanovi Slovenskej republiky na ujmu. Slovenská republika je právnym nástupcom ČSFR. Poistenie, získané do 31. decembra 1992 za existencie spoločného štátu na území Českej republiky preto nemožno považovať len za dobu odpracovanú v cudzine na účely čl. 46 <. Nariadenia a z toho dôvodu nie je možné s takými občanmi zaobchádzať inak ako s občanmi, ktorých zamestnávateľia mali za existencie spoločného štátu do 31. decembra 1992 sídlo na území Slovenskej republiky“. V rozsudku sp. zn. 9So/200/2011 najvyšší súd uviedol, že „taký postup by bol v rozpore s čl. 12 <. a čl. 39 ods. 1 <. Ústavy SR č. 460/1992 Zb. <. Na tom nič nemení okolnosť, že zo žiadneho právneho predpisu zatiaľ nevyplýva povinnosť odporkyne priznať a vyplácať takej osobe dorovnanie rozdielu medzi výškou dôchodku, na ktorý by mala nárok v Slovenskej republike ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku a výškou dôchodku, na ktorý má k tomuto dňu nárok v Českej

republike“. Z uvedeného právneho názoru odvolací súd vychádza naďalej. Podľa čl. 39 ods. 1 <. Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. Okolnosť, že spôsob výpočtu teoretickej výšky starobného dôchodku v Slovenskej republike je v zmysle čl. 47 ods. 1 písm. g <. nariadenia a čl. 20 <. zmluvy o sociálnom zabezpečení odvodený od priemerných príspevkov a dôb, hodnotiteľných iba v Slovenskej republike, nie je z pohľadu čl. 39 ods. 1 Ústavy SR podstatná. Z článku 39 ods. 1 Ústavy SR totiž vyplýva právo občana na primerané hmotné zabezpečenie v starobe. V kontexte s týmto článkom a zákazom diskriminácie, uvedeným v čl. 12 Ústavy SR je potrebné si uvedomiť, že Slovenská republika je jedným z dvoch nástupníckych štátov Českej a Slovenskej Federatívnej republiky ako jedného štátu a teda v prípade zamestnania na území ČSFR u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo na území ČSFR, nejde o klasické zamestnanie v cudzine (inom členskom štáte Európskej únie). Do 31.12.1992 sa doby zamestnania na území Českej republiky i na území Slovenskej republiky ako členských štátov československej federácie hodnotilo jednotne ako zamestnanie v tom istom štáte (naposledy podľa zákona č. 100/1988 Zb.). Z hľadiska čl. 39 ods. 1 Ústavy zamestnanie v Českej republike je možné považovať za zamestnanie v cudzine až po 31.12.1992, resp. po 30.04.2004 za zamestnanie v inom členskom štáte únie. Z toho pohľadu je potrebné nazerať aj na starobný dôchodok, priznaný podľa nariadenia a čl. 20 zmluvy o sociálnom zabezpečení tak, že v intenciách uplatnených ustanovení nariadenia a zmluvy ide iba o nárok na základnú výšku starobného dôchodku v každom z uvedených dvoch nástupníckych štátov ČSFR. V prípade, že takto určená základná výška dôchodkov ku dňu vzniku nároku na dôchodok v ich súčte po prepočítaní kurzu mien oboch štátov nedosahuje výšku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by sa pre výšku jeho starobného dôchodku započítali nielen všetky doby dôchodkového poistenia získané tak na území Slovenskej republiky ako aj na území Českej republiky (pred 01.01.1992), ale aj všetky priemerné príspevky od 01.01.1984 do 31.12.1992 (resp. pri použití § 63 ods. 7 zákona o sociálnom poistení aj pred 01.01.1984), potom tento dôchodok musí byť priznaný v sume, rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou starobného dôchodku, priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia, a takou výškou dôchodku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by mu všetky doby poistenia a príspevky do 31.12.1992 bolo hodnotené podľa slovenských právnych predpisov. Okolnosť, že zákon o sociálnom poistení ani iný právny predpis taký postup doteraz priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady výpočtu dôchodkov podľa medzinárodnej zmluvy, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl. 12 a čl. 39 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky. Zákon o sociálnom poistení je všeobecným predpisom v oblasti sociálneho poistenia zamestnancov v Slovenskej republike. Z jeho pôsobnosti sú čiastočne vyňatí iba policajti, profesionálni vojaci, hasiči a záchranári v rozsahu, upravenom zákonom č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dôchodkové poistenie, teda aj starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia, vykonáva Sociálna poisťovňa (§ 120 ods. 1 v spojení s § 2 písm. b/ bod 1. zákona o sociálnom poistení). Iný orgán, ktorý by vykonával všeobecné sociálne poistenie, v Slovenskej republike nie je. Práve z toho dôvodu podľa názoru odvolacieho súdu je Sociálna poisťovňa v zmysle vyššie uvedeného povinná vypočítať starobný dôchodok poistencovi aj podľa zákona č. 461/2003 Z.z. samostatne a priznať mu ho v takej výške, aby súčet jeho starobných dôchodkov z Českej republiky a Slovenskej republiky po zohľadnení menového kurzu nebol nižší ako dôchodok poistenca, ktorý počas svojho produktívneho života získal rovnakú dobu poistenia a rovnaké príjmy len u zamestnávateľov, ktorí mali sídlo na území Slovenskej republiky. Taký postup je podľa názoru odvolacieho súdu v súlade s ústavne konformným výkladom právnych predpisov upravujúcich sociálne poistenie v rámci a v súlade s Ústavou SR. V kontexte s vyššie uvedeným odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že v čase rozdelenia ČSFR a v čase prijatia Zmluvy o sociálnom zabezpečení platila na území Slovenskej republiky i na území Českej republiky jednotná právna úprava - zákon

č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, takže v prípade výpočtu dôchodkov v ich súčte z oboch republík v prvopočiatkoch sa nepredpokladalo, že by došlo k mínusovým rozdielom na strane slovenských občanov s bydliskom na území Slovenskej republiky. Výrazná zmena nastala v dôsledku zmien predpisov, upravujúcich sociálne zabezpečenie v Českej

republike a sociálne poistenie v Slovenskej republike v neskoršom období“.

Odvolaací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že námietky navrhovateľa boli spôsobilé zvrátiť posúdenie veci, podmieňujúce zrušenie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu a vrátenie veci na ďalšie konanie. Odvolacie námietky odporkyne proti rozsudku krajského súdu preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, ktoré nemohli mať za následok úspešnosť jej odvolacieho návrhu.

Odvolaací súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne a právne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 1, 2 S.s.p. potvrdil.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok a jeho výške znovu rozhodnúť a priznať mu ho v takej výške, aby súčet jeho starobných dôchodkov z Českej republiky a Slovenskej republiky po zohľadnení menového kurzu nebol nižší ako dôchodok poistenca, ktorý počas svojho produktívneho života získal rovnakú dobu poistenia a rovnaké príjmy len u zamestnávateľov, ktorí mali sídlo na území Slovenskej republiky. Odporkyňa je v ďalšom konaní viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia. Advokátskej kancelárii patrí odmena za uplatnené 2 úkony právnej služby, za podané vyjadrenie k odvolaniu a za poradu s klientom nad 1 hodinu po á 66,- eur s režijným paušálom á 8,58 eur spolu v sume 149,16 eur. Podľa § 11 ods. 4 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.